

934

7699

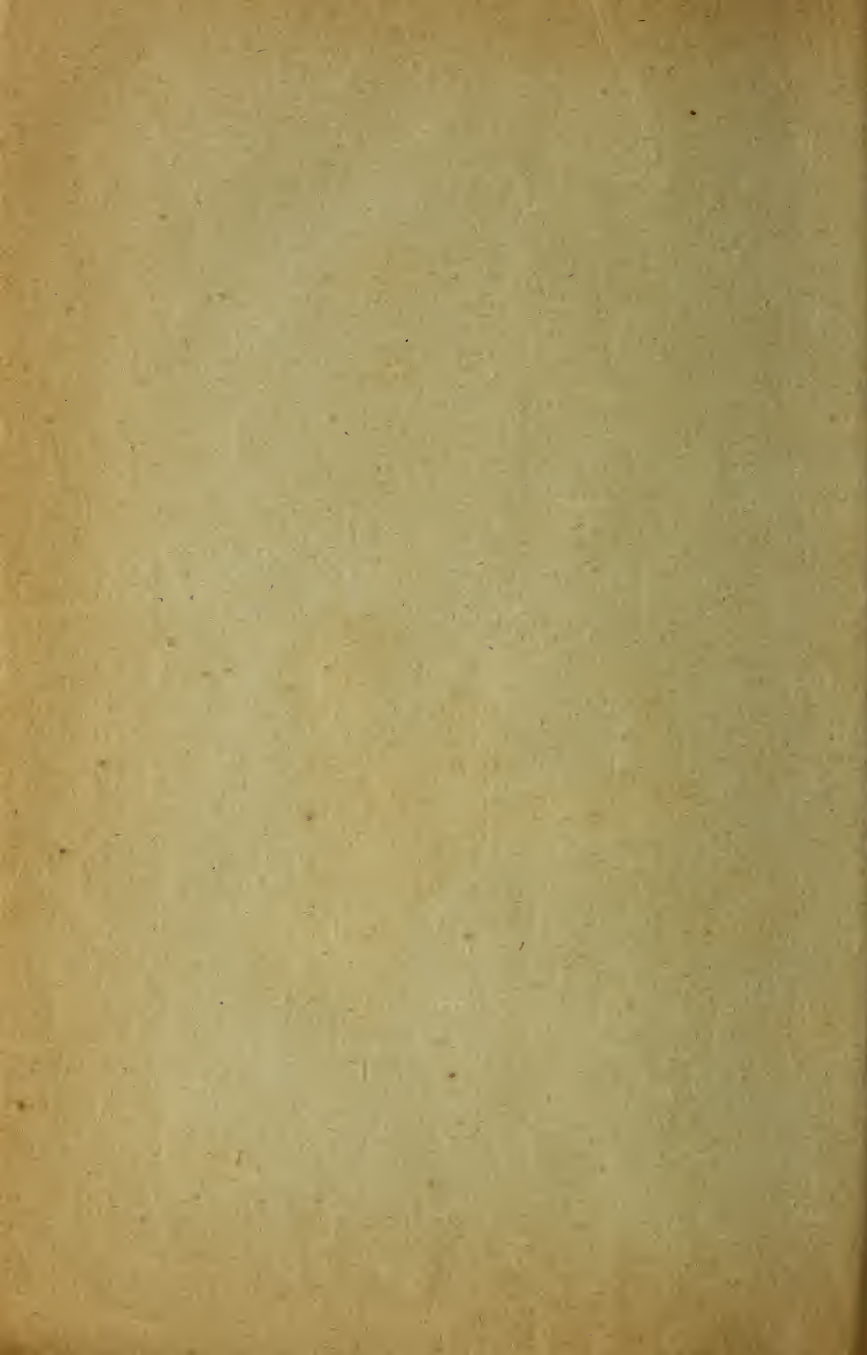
SALVADOR VILAREGUT

=

La nit dels Reys

Quadro dramátich

Preu: Una Pesseta.

LA NIT DELS REYS

La nit dels Reys

Quadro dramàtic en un acte,

original de

SALVADOR VILAREGUT

Estrenat en el Teatre Catalá, (instalat en el Romea), el 9 de
Janer de 1903.

BARCELONA
IMPREMTA DE SALVADOR BOÑAVÍA
CARRER DE PETRITXOL 2.
1908.

La *Sociedad de Autores Españoles*, es la encargada del cobro de
drets d' autor y donar el permís pera las representacions.

Queda fet el dipòsit que marca la lley.

REPARTIMENT

PERSONATGES

ACTORS

MARIA	18	anys . . .	Sra.	Clemente.
MARGARIDA	45	» . . .	»	Morera.
MILIET	6	» . . .	Sr.	Enriquet Borrás.
L' AVI	80	» . . .	»	Capdevila.
GASPARÓ	22	» . . .	»	Domenech.
JOANET	50	» . . .	»	Virgili.
L' OFICIAL	23	» . . .	»	Enrich Borrás.

La veu del Nunci:

L'acció en un poblet prop de Girona: la nit del
5 al 6 de Janer del any 1810.

Dreta y esquerra, las del actor.

678178

REPORT

OF THE

COMMISSIONERS OF THE
LAND OFFICE
IN RESPONSE TO A RESOLUTION
PASSED BY THE HOUSE OF REPRESENTATIVES
ON MARCH 10, 1888

WASHINGTON:
GOVERNMENT PRINTING OFFICE:
1888.

ACTE UNICH

Interior d'una casa molt pobre y molt fosca. Al fons, dreta, la llar ahont creman ab molta flama, brancas de pí ressecas, que escampan resplandors rogenchs per las fumadas parets y 'l vell sostre de grossas vigas. Prop de la llar, l' escó. Damunt de l' escó, una flasada y un coixí. Al fons, esquerra, una finestra gran que dona á l hort; per darrera 'ls vidres y quan s' obra, 's veu el cel molt seré, plé d' estrellas. Porta á la dreta que dona a' carrer. Porta á la esquerra que dona á una escala, que vá al pis de dalt. En lo tros de paret, entre la llar y la finestra, hi haurá una estampa grossa de la Mare de Deu del Mont, uns rosaris y un brot de llorer. Cadires velles, una taula de fusta blanca y demunt d' ella, una llumanera encesa. Es de nit.

ESCENA PRIMERA

MARIA y MARGARIDA

(Sentadas vora 'l foch, filant. De cop, Maria para de filar y queda mirant fixament el foch.)

MARG. Ja hi torném, María? Que tens, avuy? Semblas una encantada!

MAR. *(Tristement.)* Ay... no. Si es que...

MARG. Sí... 'l cás es que no has fet res; desde que soch aquí! Que 't passa? Que tens?

MAR. Jo? res... Ayl res... Margarida.

MARG. Donchs no fassis aquesta cara de prunas
agres. Riu una miqueta; alsa... cuyta.

MAR. Deixeume estar. No 'n tinch ganes.

MARG. Fés com jo que sempre estich contenta,
pensa que demá es el dia dels Reys y que si
Deu vol y fá un bon día, hi haurá balladas
á plassa y 'n ballarás una de llarga ab l'
hereu.

MAR. (*Rápidament.*) Oh! calléu, calléu, Margaridal
No 'm parléu de festes, de ballades, ni de
cap hereul Que ja no us enrecordeu que avuy
fa sis mesos que vá morir el pare? Pobre pare!

MARG. Bé... sí... Més que 'n treurás de plorar y
desesperarte aixís? Per aixó jo vinch cada
tarde á ferte un xich de companyía per dis-
treuret y perquè aquest cap no cavili y aquets
ulls no s' omplin de llágrimas. Mes no t' en-
fadis; si t' he parlat de ballades y del heréu,
era per alegrarte, dona, era en fi de bé, Maria.
Tu ja ho sabs que jo t' estimo com á filla,
oy, Mariona?

MAR. Oh! sí, Margarida, sí. Ja ho sé que m' estiméu
y que ho féu en fi de be. Mes avuy es dia
molt trist per mí, molt trist! Fá sis mesos que
vá morir el pare á Gironal Com passa el
temps! sí sembla avuy... y ja fá sis mesos.
(*Pausa.*) Aquí mateix estava jo sentada, més
no feya 'l fret que fá avuy, no, que 'l sol cre-
mava y 'l cel era ben blau! Feya molt temps,
molt temps que 'l pare era á Girona, més no
'n sabíam res, perquè 'ls malehits francesos
no deixavan sortir á ningú. Jo ni ho sabia
que la guerra era cada día mes rabiosa.
Donchs com vos deya, aquí m' estava feyne-
jant, quan sento un bum bum al cairer, una
xarramecal Surto á la finestra y veig molta
gent, quasi tot el poble, homes, dones, noys,
fins els meus germans, 'l Gasparó y en Miliet
estavan entre la gent, fins hi havia 'l senyor
Rector! Y tots voltavan á un home que sem-
blava venir de molt lluny que parlava ab
molta pena. Feya tant vent que jo no podia
sentir ben clar lo que deya, més al vol vaig
cullir aquestas paraulas: «¡Girona s' ha rendit
y á Don Mariano se l' emportan prés á Fran-

sa!» Vá seguir parlant, més jo ja no 'l sentía, quan de cop en Gasparó, 'l meu germá, va cridar desesperat: «¿Com, que dihéu? El pare? ¡Oh, no pot ser!» Jo, espantada y veyent negrejar una desgracia, 'm llenso al carrer y en 'el portal trobo al Gasparó, groch com la cera, al avi y al Miliet plorant y ab ells tota la gent del carré, 'l senyor Rector, aquell home, tothom entrava á casal «¿Que hi há Gasparó? ¿Que hi há?» vaig preguntar jo com una boja. Ell y l' avi m' abrassaren y varen dirme: «María, 'l pare es mort! l' han mort els francesos á Gironal» Jo vaig arrencar un plor y 'm vá semblar que 'l mon se 'n anava, vaig perdre 'l coneixement y quan vaig despertar-me era ja nit, molt tart.. vareu venir vos. Tot lo demás ja ho sabeu.

MARG.

Oh, sí! Quin día mes trist!

MAR.

Quina desgracia! No mes tinch divuyt anys y ja no tinch pare ni mare!

MARG.

Bé, pero tens l' avi y 'l Gasparó, qu' es un galan noy y 't fará molt costat. Si ja es un home.

MAR.

El Gasparó, sí. Pero l' Avi es tant vell, tant vell, que 'l millor día... Y 'l pobret Miliet tant petit. Si jo faltés, que fora d' ell!

MARG.

Vaja que si t' escolto tots ens hem de morir, El Miliet ray, pitjor els que s' han quedat sense ningú. (*Continua filant.*)

MAR.

(*Ab certa ira reconcentrada.*) Oh! tot per ells, tots, malehits francesos! Deu sap que soch ben poca cosa, més ho dich ab tota la meva ànima! Si may en ma vida en veyá aigún, no ho sé, no ho sé lo que 'm succehirá!

MARG.

Deuhen ser gent molt dolenta. Parentela del diable! Jesús, María, Joseph! (*Senyantse.*) No mes de pensarhi ja m' esgarrifol! Mira, noya, 'l día de cap d' any, va dir el senyor Rector desde la trona que 'l que matava un francés, guanyava la gloria del cel.

MAR.

Aixó va dir, Margarida?

MARG.

Sí, noya, sí, Tal com ho sents.

MAR.

Ave María Puríssima!

MARG.

Qu' ella 'ns guardi dels malehits francesos! (*Quedan pregant baix totas dugas. Pausa.*)

Tocan horas en el campanar del poble.)

- MAR. Qu' es tart ja... Oh! y l' Avi y els noys, no son aquí encare. Qu' es estrany!
- MARG. No 'n fassis cabal. No veus qu' avuy en Miliet no hi veu de cap ull. Deu haver anat ab els xicots á cridá 'ls Reys.
- MAR. Potser sí.
- MARG. Oh! y l' avi es molt capás d' haber fet de capitá de la quitxalla. Sí quasi bé es tant criatura l' avi com el net!
- MAR. Pobre avil! Ens estima tant! Y com que 'l Miliet es ia seva nina.
- MARG. Quina ilusió li fán els Reys al Miliet! Aquest matí m' ha dit que l' hi portarian una bossa plena d' unsas. Diu que la nit passada mentres dormía ha vist un ángel que li deyal (*Riu.*)
- MAR. Pobre Miliet! Ell piou que 'ls hi posará els esclops á la finestra, més las unsas... som tant pobres! (*Pausa.*)
- MIL. (*De dintre.*) Avil! Ahont deuen ser are 'ls Reys?
- AVI (*De dintre.*) Calla, tabalot! Ara surten de Fransal
- MARG. Aquí 'ls tens. (*Maria s' aixeca.*)

ES .ENA II

MARIA, MARGARIDA, MILIET y l' AVI

(Entran per la porta de la dreta, el primer saltant, el segon es molt vell, tremola de fret, y vá molt encorvat.)

- MARG. Ola, rata. Com es qu' heu trigat tant?
- MIL. Oh, noyal hem anat ab l' avi á cridá els Reys!
- AVI. Ola, Marial Santa nit, Margarida! Sabéu qu' estich rendit? (*S' asseu avora 'l foch.*) Ens fém vells, Margarida!
- MARG. Jo, no pas per are! Y vos, tampoch, home. Sí encare teníu dalit per anar á cridar als Reys. Aixó es feyna de joves.
- MIL. Oh! es que l' Avi també 'ls espera 'ls Reys. Oy, Avi?
- AVI. Sí, fill, sí que 'ls espera l' Avil Més al Avi no li portarán rés.
- MIL. Perqué no?

- MARG. Perqué no més portan cosas als noys que son bons minyons! (*Miliet se 'n vá á la finestra.*)
- AVI (*Obrint las mans sobre la flama. per escalfarse.*) Oh! Quina flama. Aixó revifal! Fá un griset aquesta nit, y quina serena, no 's veu ni un nuvol. ¿Que soparém aviat, María?
- MAR. Sí, Avi; aixís que vingui 'l Gasparó.
- MIL. (*Mirant lo cel estrellat, per la finestra.*) Manoy! Quantas estrelles! (*Segueix mirant.*)
- MARG. (*Ha deixat de filar y s' aixeca.*) María, no vols pas res més?
- MAR. Que ja us en aneu?
- MARG. Sí, perque 'l Joanet ja deu fer estona qu' es á casa.
- MAR. Ajudeume á parar taula, no més.
- MARG. Vaja, sí, qu' es tart y vol ploure.
- MIL. (*Apartantse un xich de la finestra, vivament.*) No vol ploure! Que somías? No veus que 'ls Reys se mullarían. Sí esta tot estrellat! Y quina lluna! (*Queda mirant el cel com encantat. Mentrestant Maria y Margarida posan la taula al mitj de la escena. Maria treu del calaix les estovalles, desplegantlas damunt.*)
- MAR. Les estovalles. Estiréu un xiquet. (*A Margarida, ho fá.*) Aixís.
- MARG. (*Trayent del calaix, plats de terrissa, gots y cuberts de fusta.*) Are 'ls plats. (*Marcant els llocs.*) Un, dos, tres, quatre. En Miliet aquí, al seu costat l' Avil
- MAR. Aquí en Gasparó.
- MARG. Y aquí la Mariona. (*Posa damunt la taula un porró, que hi hanrá damunt d' una cadira.*)
- AVI. Aixís, aixís. Miliet, que fas aquí? Que no vens?
- MIL. Sí. (*Va prop del Avi.*) Me mirava la lluna. Fa una cara... Sembla que rigui!
- AVI. Alsa, seu, seu aquí, qu' hem d' acabar de contar la rondalla del sabi Salomó. (*Queda parlant baix ab e. Miliet.*)
- MARG. Vaja, María; dom la caputxa y cap á casa.
- MAR. Teníu. (*Donantli.*) ¡Oh! Y en Gasparó, bé triga prou!
- AVI. Oy tall! Que fá 'l Gasparó? Ja es estrany qu' encare no sigui aquí.
- MARG. No 'n feu cabal. Deu ser á cal Ciscu ab els companys. Com que demá es festa. (*S' ha*

posat la caputxa.)

- MAR. No hi havia vingut may tant tart!
MARG. Vaja, santa nit, Avi. Adeu, ratolí! (*Fà un petó al Miliet.*) Apa á veure si 'ls Reys et portarán la bossa d'unsas!
MIL. Sí que me la portarán, y donchs?
MARG. Bé, ja me 'n donarás una, oy, maco?
MIL. No, no, totas per mí, per mí sol, y per l' Avil
MARG. Ah, sí? dolent. (*Tot anantsen.*) Vaja, adeu siaul
AVI. Santa nit vos dó Deu, Margaridal
MIL. Adeul
MARG. Adeu, noyal
MAR. No, que us acompanyaré fins á la plassa. A veure si vé 'l Gasparól (*Se 'n van las dugas per la porta de la dreta.*)

ESCENA III

L' AVI, MILLET.

(Tots dos sentats vora 'l foch. Pausa llarga.)

- MIL. Avil Ahont deuen ser are 'ls Reys?
AVI. Are? Em sembla que ja son á Figueras.
MIL. Que trigarán molt á arribar al poble?
AVI. No pas gaire. A la matinada 'ls tindrem aquí.
MIL. Ay, Avil Quina alegríal Deuen anar molt depressal
AVI. Oy tall Si van ab un cavalls que tenen alas, volan com els aucells, y aixís travessan les valls, les serres, y no mes s' aturan als pobles que hi ha noys macos.
MIL. Quin goig deu fer veurels! Oy, Avi?
AAI. Oh, sí; molt! Mes ells no ho volen. S' enfadan sí 'ls noys guaytan y passen de llarch sense deixar rés. (*Pausa.*)
MIL. (*Se mira fixament al Avi y de cop dru:*) Qué 'ls heu vist may els Reys?
AVI. Sí, fa molt temps, molt! Quan era xichl
MIL. (*Ab gran interés.*) Apa, conteumhol A veure?
AVI. Donchs vetaquí, qu' era una nit com aquesta. Feya molt fret. Jo vaig posar els esclops á la finestra, y la mare, que al cel siga, 'm vá ficar al llit. Tenía tanta son que 'm vaig adormir mentres sopavam. Al cap de molta estona,

- vaig despertar-me. Havía sentit soroll. ¡Ay, Miliet, quin goigl
- MIL. Qu' eran els Reys?
- AVI. Sí! Com te dich, me desperto y 'm veig al costat del llit, un Rey alt! Ab un vestit tot d' or! que m' allargava una bossa plena de diners, y 'm deya: «Adeu, sigas ben bon minyó!»
- MIL. Y res més?
- AVI. Res mes. Jo encare estava enlluhernat ab la resplandor del seu vestit, quan vaig veure que obría la finestra y se 'n anava. Després sentí com muntava á cavall y fugía més depressa que 'l vent!
- MIL. Oh! Que bonich! Si jo 'ls pogués veure! (*S' aixeca.*)
- AVI. No, no, Miliet, que s' enfadarían.
- MIL. No s' enfadarán. Alsa, jo no me 'n vuy anar á dormir. Jo 'm vuy quedar aquí tota la nit. Jo vuy veure 'ls Reys! (*Somicant, pica de peus.*)

ESCENA IV

AVI, MILIET y MARÍA que ha entrat quan Miliet acaba de parlar.

- MAR. Que dius? Que no te 'n vols anar al llit? Apa, vina que les sopes ja deuen estar apunt, Soparás y á les nones.
- MIL. No vuy! Jo vuy veure 'ls Reys!
- AVI. Vaja, home, sigas macol (*María treu sopes del calderó que hi haurá en la llar, les posa en un plat y ab la cullera remena, probant si estan apunt.*)
- MAR. Deixeulo estar. Si lo que té es que 's mor de son. Apa, seu, té, les sopes.
- MIL. No 'n vuy! (*Ab cantarella.*)
- MAR. Vaja, cuyta, ménjateles! Que jo mentrestant vaig á dalt á buscar els esclops, per posarlos á la finestra. (*Li dona 'l plat.*)
- AVI. Sí, home, sí. Cuyta, menja. Alsa, ves, María! (*María se 'n vá, porta dreta.*)

ESCENA V

L' AVI y MILIET, aquest torna á assentarse vora 'l foch

- MIL. Avi, donéumeles! (*Allargant el plat y la cullera al Avi.*)
- AVI. Tant grandassot, y encare no saber menjar soll Vaja, tél (*L' hi dona una cullarada de sopes.*) tè... me 'n donaría vergonyal
- MIL. (*Després de menjársela.*) Donchs jo no me 'n dono gens, ni mica.
- AVI. Perqué no 'n tens, gandulot! Apa, un altre! (*L' hi dona un altre cullarada. Miliet menja ab delit. Pausa.*) Sembla que tens ganeta?
- MIL. Si que 'n tinch, y que son bonas. Ay, Avi, ja s' acostan els Reys! Quin gog! Ahont deuen ser are?
- AVI. Are? (*Rumiant y donantli un altre cullarada.*) Are han arribat á Girona. Aviat serán aquí. Y si no t' acabes les sopes y te 'n vas á fer nones... 'm sembla, 'm sembla, Miliet, que 'ls Reys passarán de llarch.
- MIL. Aixó si que no ho vuy pas. Vinga, deume 'l plat, que jo ja me les acabaré tot solet. (*L' Avi li dona y ell se les acaba depressa.*)

ESCENA VI

AVI, MILIET y MARIA aquesta entra per la porta de l' esquerra portant els esclops á la má.

- MAR. Apa, Miliet, aquí 'ls tens! Y que son ben grossos!
- MIL. (*Aixecantse y agafant els esclops.*) Manoy! Si que ho son. Que n' hi cabrán d' unsas! Apa, posemos á foral Obra la finestra, Maríal
- MAR. Té, ja está. (*La obra.*) Dónamels (*Miliet 'ls hi dona.*) Aquí ben acostadets, mirant á les estrelles! (*Els posa de fora á la finestra. Un*

raig de lluna dona de plé en els caps de Maria y Miliet.)

MIL. Ja 'ls veurán els Reys?

MAR. Sí, mira com se veuhen ab la llunal

MIL. Oy! Que bonich! Si semblan de plata!

AVI. *(Desde la vora del foch.)*

Qu' es bó sèr petit! Quina edat, quinas ilusions! Tot es de color de rosal Jo també 'ls hi vaig posar els esclops á la finestra. Sembla qu' era ahirl

(Tristement.)

MAR. *(Tancant la finestra.)* Ay, Avi! No parléu aixís! Té un só vostra veu, sembla com si s' acostés una desgracia.

MIL. Avi, tinch son.

MAR. Santa paraula. Vina que 't despullaré. *(Vá despullant al Miliet.)* Dormirás com l' altre nit, aquí, demunt l' escó, vora la flama, oy maco? Aquí ben calentonet.

MIL. Sí, á dalt fá massa fret.

MAR. *(Quan el té mitj despullat, l' hi estén la flassada demunt l' escó, li ajeu y l' acotxaben bé.)*

Apa, ara senyat!

(Miliet ho fá.)

Vaja, ara ben embolicat ab la flassada y á dormir.

(Li fá un petó.)

MIL. Avi, conteume la rondalla del sabi Salomó, mentres m' adormo.

AVI. Dorm, home, dorm.

MIL. Contéumela.

AVI. Vaja, donch: «Vetaquí que 'l sabi Salomó, mentres pujava les escales de marbre de son palau, trobá á dugues dones. La una plorava y agenollantse devant d' ell vá dirli:» «Oh, Senyor! Vos que sou el Rey! vos que teníul!»
MIL. *(Mitj adormit, quasi somiant.)* Els Reys! Els Reys!

AVI. «Oh, Senyor! Vos que sou el Rey, feume justicial *(Adonantse de que Miliet dorm.)* Calla, ja dorm. No fassis remor, que si 's des-pertés...

MAR. No tinguéu por, ja dormirá d' un son, fins que 'l sol surti. Pobre Miliet! *(Pausa Trucan á la porta del carrer.)* Ah! Gracias á Deu! Ja

es aquí!
(*Se 'n vá per la porta de la dreia.*)
AVI. Ja es estrany que vingui tant tart!

ESCENA VII

AVI, MILIET dormint damunt l' escó. Maria entra seguida de Gasparó, qu' está sobressaltat, groch y tremolós.

GAS. Santa nit, Avil (*Secament.*) Ja dorm el menut?
(*S' asseu vora la taula.*)
AVI. Si. Santa nit, Gasparó ¿Que dimoni has fet,
que has vingut tant tart?
GAS. No, res... (*Volguent dissimular.*) m' estava ab
els companys. (*De cop' mira fixament á sa ger-
mana v diu.*) Maríal
MAR. (*Espantada.*) Qué? Gasparó. Que hi há? Que
't passa?
GAS. (*Se repensa y torna á dissimular. Dupta sí 'ls
hi donará ó no la trista nova.*)
No, res... no, res... si es que...
(*Apart.*)
(*Oh! han de saberhol Aixó no 's pot amagar!*
Es impossible!
(*S' aixeca.*)
MAR. (*Agafant á Gasparó pel bras.*) A tu 't passa
alguna cosa germá, y no 'ns ho vols dir! Que
tens, Gasparó? que tens? Oh! per Deu, parlat
AVI. (*També espantat l' agafa per l' altre bras.*) Que
tens, noy? Digas, que 'ns omplas d' angunia!
Cuytal
MAR. Oh, sí! Cuytal
GAS. (*Se desfá dels brassos del Avi y Maria. Obra
la finestra de bat á bat. Mira al camp, v parant
l' orella escolta ab inmensa atenció. Pausa.*) No
se senten encare... pst! are sí... are are.. se
senten... sentíu? (*Molt lluny se sentirá galop de
cavalls y pas de tropa.*)
MAR. Ay, Deu meu, Gasparó! No sento rés. Que
tens? (*L' Avi y Gasparó no responen y escoltan
atentament. Pausa. Ella se 'ls mira espantada,
no entenento.*)

- AVI. Jo si que sento, al lluny, trepitj de cavalls
(*Segueix escoltant.*)
- GAS. Are, se sent ben clar! Son ells! Son ells! Els malehits! que venen cap al poble!
- MAR. Mes, qui, Gasparò?
- GAS. Qui ha de ser! Els assessins del pare! Els malehits francesos!
- MAR. (*Esglayada.*) Oh, Deu meu! Reyna Santíssima!
(*Queda ab els ulls fixos clavada à terra, muda d'horror.*)
- AVI. Deu ens valga! (*Pausa.*) Mes com ho has sapigut? com? llamp del cel! Esplicat.
- GAS. (*Tancant la finestra.*) Jo m' estava á can Ciscu ab els companys y ja, á sol post, han comparegut els noys de can Martinell que havían anat á passar aquets dies al mas que tenen aprop de Sant Antoni. Als véurels ens hem quedat parats perque ells varen dir que no tornarían fins passat el dia dels Reys. Els hem preguntat perque venian y han dit que á mitj dia desde la torre del mas han vist una columna francesa, que, pel camí que feya, devía volguer fer nit al poble! Quín glatir els cors! Som tan poch per defensarnos! Fins are hem estat á cal Batlle parlant de lo que s' ha de fer! Ningú s' entén! Tothom hi diu la seva! Mes lo Batlle ens ha fet marxar á tots y ens ha dit que aquesta nit al poble ningú 's mogué de casa, que cada vehí allotjaria un francés, dantlo el pá mes calent, 'l ví mes ranci y 'l llit mes tou y que á mitja nit ell disposaria.
- AVI. Els gabatxos! Mala negada fassin! Haver de sopar ab ells! y dárlosi hostatje! Ahont té 'l cap aquest Bat le? Quina gent que corre! Sí un fos jovel (*Amenassant ab els punys closos.*)
- MAR. (*Dominada pel terror. Parla maquinalment, sempre ab els ulls fixos.*) ¡Oh, Deu meu! Un francés á casal
- GAS. Mes are ja ho sabeu. Cal prepararse. Perqué ó jo molt m' erro, ó 'l Batlle 'n porta alguna de cap y alguna de molt grossa! (*Sonan á fora timbals batent marxa.*) Ja son aquí.
(*Pausa.*)

- AVI. (*Vá á la finestra y escolta.*) El soroll se sent cap á la plassa.
- MAR. Que la Verge Santíssima ens amparil (*Queda pregant baix.*)
- MIL. (*Desde l' escó, somiant.*) Els Reysi els Reysl
- GAS. Qué diheu?
- AVI. Es el menut que somíal Com que demá son els Reysl (*Sona un redoble de timbal aprop.*) Ah!
- GAS. Ja son aquí
- MAR. Deu vos salve María, plena sou de gracial
(*Quedan tots inmóvils, escoltant ab curiositat y per lo que passa á fora. Se sentirá el pás acompassat de la columna francesa. — Quan arriba á la plassa, quan forma, veus del capitá, crits, trucaments de portas, soroll d' armas, de la columna. Pausa molt llarga.*)
- AVI. Ja trukan á les portes, sentíu?
- GAS. Sí; ara 'ls allotjan.
- MAR. Per aquí passen de llarch, potser á nosaltres no 'ns en tocará cap!
- GAS. No tingas por, no faltará 'l nostre hostel
- AVI. La taula está parada. Mes falta un lloch y un plat, pósalhi, María!
- MAR. (*Camina sense fer soroll y posa damunt de la taula parada, un plat, un got y un cubert de fusta, tot ho fá maquinament.*) Potser no 'n vindrá cap? (*Trucan á la porta, tots se miran sense moures. Pausa.*)
- AVI. Ja es aquí.
- GAS. Avi, aneu á obrir la porta.
- AVI. Ira de Deul Aném á obrir el diable! (*Hi vá rondinant.*)
- MIL. (*Desde l' escó, somiant.*) Els Reysi; els Reysl

ESCENA VIII

MARIA, GASPARO, MILLET, dormint sobre l'escó. L'AVI entra seguit del Oficial, que vesteix brillant uniforme.

- OFI. Bona nit, tinguéu tots. Aquí vá la butlleta.
(*La dona al Avi.*)
- AVI. Santa nit! (*Secament. Maria desde un recò, mira al Oficial com encantada, sense dir res. Gasparó mira a terra.*)
- OFI. Y aquestos no 'm contestan? (*Per Maria y Gasparó.*)
- AVI. Deixeulos, son mos nets, la pena 'ls torba
(*Fredament. Pausa.*)
- OFI. No tinch dret á dir res... (*Se treu el morrió y 'l deixa á vora la llar.*) Soch extranger; y la fatiga doblega mos genolls y 'l fret me gela.
(*Seu 'prop' del foch.*) Al veure aquesta flama un se revifa! (*Pausa. Veu á Millet dormint damunt l'escó.*) Oh! l' infant! com ell dorm! també es net vostre?
- AVI. Sí, també ho es.
- OFI. Quina escalfor mes gratal Es tant freda la nit!
(*S' escalfa les mans esteses damunt de la flama. Pausa.*)
- AVI. Quan volguéu capitá. 'L sopar vos espera. Noya, pots dur la sopa. (*Maria vá á buscarla vora'l foch. L' Oficial se la mira. Ella la porta maquinalment sobre la taula, quedantse en el mateix lloch v posició que avans.*)
- OFI. No 'm diguéu, capitá, solsament Oficial.
- AVI. Bé, 'l que siguéu. Aquest es vostre lloch. Sentéus si teníu gana. (*Ab tó aspre li senyala lloch á la taula.*)
- OFI. A fé que 'n tinch y són també y mes que res cansanci. No 'm faig donchs pas pregar y m' hi assento. (*S' asseu.*)
- AVI. Apa, donchs, Gasparó, á ton lloch. (*Gasparó mira irat al oficial y 's posa dret devant d' ell.*) Y tu Maria, al teu. (*Maria y l' Avi 's quedan drets en sos llochs.*)

La colocació es la següent: L' Oficial d' esquena a la porta dreta. Gasparó d' esquena a la de la esquerra. L' Avi frenta al públich, y al costat del Oficial, y María frente al públich també, y al costat de Gasparó. Pausa. María, L' Avi y Gasparó pregan baix.)

En nom del pare, del fill, y del esperit sant!
(*Tots tres sesenyen. L' Oficial s' alsa solament.*)

Que Deu siga ab nosaltres! (*Seuen tots.*) Noya, serveix al Oficial. (*María, maquinalment, sense mirarlo, li ompla 'l plat y li dona.*)

OFI. Mercé, minyona. Perque baixes els ulls? Perque no 'm mires? Es que 't faig por? (*L' Avi y Gasparó se serveixen y menján.*)

MAR. (*Tremolosa.*) Oh! no senyor.

GAS. (*Apart a María, reptantla*) Com, senyor? No pas per are! Ni are ni may!

AVI. (*Apart a Gasparó.*) Qué dius? Oh, calla! Son ells més forts!

OFI. (*S' ha adonat de lo que ha dit Gasparó sense entendreho bé.*) Que ha dit el jove? Sembla fogós y ardit! Aixís m' agradan el homes!

AVI. Deixeulol! L' exaspera el dolor! Fá poch que ha mort son pare!

OFI. Molt just es ton dolor y 't compadeixol (*A Gasparó.*) Y á tu també, minyona (*A María.*)

GAS. La vostra compassió, no us l' admeto. (*Diu ab ira reconcentrada.*) Compassió els assessins? Oh! pobre pare! Els que vils, varen matarte, are 'ns fan un favor compadeixeunos! (*Ab despreci.*) Malehits siguéu tots! tots, tots vosaltres! y 'l vostre Emperador! L' infern vos draguil! (*Fora de sí.*)

OFI. (*Alsantse ràpidament, ab ia mà al sabre.*) Oh! miserable! Qué has dit?

AVI. (*Conuenint al Oficial.*) Per Deu, deixeuol!

MAR. (*Plorosa suplicant.*) Oh, Senyor! per pietat!

AVI. (*A Gasparó, reptantlo.*) Gasparó, que has fet?

OFI. Sabs io qu' has dit, insensat? Sabs lo que t' esperaria si are jo denunciés tos insults al Capitá? No ho sabs? Donchs per cert ben poca cosal (*María y l' Avi escoltan aterrats. Gasparó mira a terra.*) Un rengle de soldats al mitj de la plassa! Tu agenollat tot sol, una descarga, y després, res més, el cementiril

- (*Espressió de terror en tots. Pausa llarga.*) Mes com que soch ben nascut y veig que tes paraules les dicte 'l sentiment y 'l carinyo per ton pare, continuhi el sopar. Ja no t' escolto. (*Pausa. Tots menjant. Silenci general. Maria de tant en tant mira fixament al Oficial.*) Deyau que fá poch vá morir el vostre pare?
- AVI. Sí, ja fá sis mesos á Girona.
- OFI. A Girona, dihéu? Y defensantla potser contra nosaltres?
- AVI. Sí.
- OFI. (*Li sab greu.*) Oh! Are ho comprench tot! Pobre minyó! Pobre doncella! la guerra us ha fet órfes! malehida guerra! Y de mare, no 'n teníu?
- MAR. Oh! no senyor, tampoch; ja fá anys qu' es mortal
- OFI. (*Ab emoció.*) Y 'ls anyoréu molt als vostres pares?
- MAR. Oh, sí, senyor! molt, molt! (*Gasparó no diu res.*)
- OFI. Com vos comprench el cor! *Plorant.*
- AVI. Que teníu? Qu' es lo que us passa?
- MAR. Perqué ploréu, senyor?
- GAS. Es veritat. (*Ab despreci.*) Sembla que plora.
- OFI. Que bé 'm trovo aquí. Les vostres penes son les meves. Ab vostres plors heu fet renixer sentiments ofegats per la vida de campanya. Jo també ja fá temps que no tich pares! Soch tot sol en el mon! y are que aquí sento entre vosattres, l' escalf de la familia y l' anyorament dels pares, com s' aixampla mon esperit plé de tristeses y emboyrat ab lo fum de les batalles! com s' alegra mon cor! Ja ho veyeu ploro. 'L malehit, el francés, plora ab vosaltres y ab las mateixas llágrimas! Cremi en bon hora la cruenta guerra entre 'l nostre Emperador y la vostre Espanya! Ja sé que aquí soch un estrany, un invasor, mes devant del dolor fugen els odis; devant del sentiment, la guerra es fum que passa! no hi há vencedor ni vensut! Tots plegats som uns fills que anyoran als seus pares!
- MAR. Oh! Senyor. Teníu rahó!
- GAS. Calla, déixal estar!
- AVI. Vos tampoch teníu pares?

- OFI. Tampoch, ja fá anys que 'm faltan!
AVI. (*Mirantse'l fit á fit noblement.*) Encare que jo
tinch odi á tot francès y á vostra Fransa, par-
léu d'un modo tant estrany que arrenca llá-
grimes. Sembléu home de bé Encaixeu,
Oficial. (*Li allarga la mà.*)
- OFI. Oh! Gracias! gracias! (*Li estreny.*)
GAS. (*Apart al Avi, ab indignació.*) Qu' heu fet?
Avil qu' heu fet?
- AVI. Deixam estar! faig lo que 'm semblal (*Apart
á Gasparó.*)
- MIL. (*Desde l' escó somiant.*) Els Reys! els Reys!
OFI. Que diu l' infant! Es que somía!
AVI. Sí. El pobret, com que demá es la festa dels
Sants Reys d' Orient, ja espera sa vinguda, y
fins dormint hi pensa, y fins ab ells somía! No
hi há res com ser petit!
- CAS. (*Ab ira.*) A tu tot te fá llástima Sembla men-
tida que sigas ma germana.
(*Apart y ab despreci.*)
- AVI. Mes vos estaréu cansat y ja es hora d'anar á
dormir tots! Apa, donchs. *Drei y dihent baix
una dració de gracias. Maria y Gasparó fan el
mateix. L' Oficial s'aixeca solsament.*)
- OFI. (*Quan han acabat y se senyan, diu:*) De bon
grat accepto 'l llit, que de fatiga y són els ulls
s' aclucan.
- AVI. (*Agafant la llumanera pera acompanyar al
oficial á sa cambra*)
Seguiume, teníu á dalt la vostra cambral
(*Se 'n vá porta esquerra.*)
- OFI. Soch ab vos. (*Al Avi que se suposa que ja
puja la escala.*) Bona nit! (*Girantse á Maria y
Gasparó. Se 'n vá porta esquerra.*)
- MAR. Santa nit!

ESCENA IX

MARIA, GASPARÓ y MILLET, dormint en l' escó. La escena ha quedat fosca. No hi há més llum que la resplandor del foch, ja no tant viva.

- GAS. Mal llamp se t'endugui, gabaig! (*Roig d'ira.*)
- MAR. ¡Oh, calla, Gasparó! (*Plorosa.*)
- GAS. Miréual! (*Ab despreci*) ploral
- MAR. No, no es veritat.
- GAS. Sí, dona, sí! T' ha fet llástima! Com que plorava 'l miserable! (*Irónich. Pausa. De cop amenassador.*) ¡Mala filla!
- MAR. Jo? Gasparó?
- GAS. Si que ho ets! te fan llástima els que van matar al pare! Si ell te veyés!
- MAR. (*Per justificar sas llágrimas.*) L' Avi també plorava, y fins li ha dat la mal!
- GAS. L' Avi. L' Avi! Es una criatura! Si ja no es d' aquest mon! Déixal estar al Avi!
- MAR. Si ell no va matarlo al pare! Si ell mateix plorava quan l' Avi li ha contat.
- GAS. Y bé... que se me 'n dona! És un francés y prou. Es un llop de la camada que vá sitiar á Girona! Es dels que 'ns volen robar la nostra terra! dels que se 'n burlan de nostra religió! dels que 'ns deshonran! Ira de Deu y encare 't fan llástima? Com me dich Gasparó. Maria 't juro que aquest malehit, d' aquí no 'n surt ab vida! A mas mans morirá! no s' escapa! (*Ab ràbia.*)

ESCENA X

MARIA, GASPARÓ, MILIET dormint en l' escó. L' AVI,
entra per la porta de la esquerra ab la llumanera
encesa á la ma

- AVI. Jo l' he deixat en sa cambra. Está molt trastornat y m' ha dit que 'm agrahía molt l' hostatje que li davam. (*A Gasparó.*) Sembla 'bon home, oy, noy? (*Deixa la llumanera á la taula.*)
- GAS. Lo que 'm sembla, Avi, es que á vos y á ma germana us ha embuixat el francés! Bon home, ell? Sí, bó per penjarlo!
- AVI. Bé, home, bé, no t' exaltis! Com que jo no n' havia vist may cap de francés, me pensava que 't diré, qu' eran cruels! bons per cremar al infern!
- GAS. (*Ab convenciment y firmesa.*)
Oh! es que aixó son y encare més!
- AVI. No pas aquest, noy. Dels altres no 't diré, més del que tenim á casa, 'm sembla home de bé!
- GAS. (*Exasperat.*) Vaja, sembla mentidal! Aneu, aneu, no us vuy sentir, em feu vergonya deixeume estar!
- AVI. Sí que 't deixaré, qu' es molt tart y els ulls se 'm tancan. María, que no vens?
- MAR. No, Avi, jo 'm quedaré aquí, vora 'l menut. Com que dorm exaltat ab els Reys, si 's despertava, tindria por, pobret!
- AVI. Bé, bé, com vulguis. ¡Vaja, que Deu vos dongui santa nit!
- MAR. Santa nit, Avil
- AVI. Gasparó, fins demá.
- GAS. Deixeumel estich febrós! Santa nit, Avil (*Queda pensatiu.*)
- AVI. (*Agafa la llumanera y se 'n vá porta esquerra.*)
Quin xicot mes tossut! Es igual que son pare, que al cel siga. Bo fáqui sembla als seus. (*Se 'n vá.*)

ESCENA XI

MARIA, GASPARO, MILIET, dormint en l' esco
vora la taula.

GAS. Y tú? 't quedas aquí?

MAR. Sí, deixam. No tinch ganas de parlar. Vuy
probar de dormir. (*S' apoya ab un colzer da-
munt la taula, s' aguanta 'l cap ab la mà. Aclu-
ca els u'ls.*)

GAS. (*S' asseu vora la llar.*) Jo també vetilo, mes
jo no dormiré. Vuy que á casa meva hi hagi
uns ulls oberts! Sí tots dormíu, 'l Gasparó ja
vetlla! (*Pausa.*) Maríal (*Cridantla. Pausa.*)
Maríal (*S' aixeca y vá á guaytarla.*) S' ha
adormiti Pobre Maríal (*Guayta al Miliet que
dorm.*) Y 'l Miliet també, com dorm! Quin
són més dols! Sembla un angelet! Quina ria-
lleta li fàns els llavis! Es que deu somiar els
Reys! Pobres criatures! (*Vá á la porta de l'
esquerra y escolta.*) Y aquí també repós, quiet-
tut. L' Avi descansa tranquil, y aprop d' ell l'
altre, també deu descansar. Ha vingut de
tant lluny! (*S' assenta vora 'l foch.*)

Tots quatre dormen! (*Pausa llarga.*)

MIL. Els Reys, els Reys!

GAS. Ja 'ls torna á anomenar! pobret! Com els
espera (*Pausa. Se sent trucar molt feblement
en la porta del carrer.*) Qu' es aquest soroll?
(*Escolta ab gran atenció, tornan á trucar, S' ha
de coneixer que 'l que truca vá ab gran precau-
ció.*) Sembla que truncan? (*Va á obrir. Se sent
com en Gasparó obra la porta del carrer y com
diu.*) Ets tú? Joanet, entra, no fassis remor,
que tothom dorm.

ESCENA XII

MARIA, MILIET, GASPARÓ y JOANET, la primera dormint vora la taula, el segon damunt l' escó. Gasparó qu' entra per la porta dreta, seguit de Joanet, que mira per tots costats ab gran recel. Vá embolicat ab una gran manta. Parla ab por de que 'l puguin sentir.

JOAN. Per tu vinch, Gasparó.

GAS. (*Ab gran interés.*) Qué hi há? Qué passa?

JOAN. Vinch de cal Batlle.

GAS. Y 'ls francesos?

JOAN. Tots allotjats, tots dormen y el vostre?

GAS. Es á la cambra de dalt, també reposa.

JOAN. N' estás ben segur? Si 'ns pogués sentir!

CAS. No, no; que dorm!

JOAN. (*Senyalant á Maria dormida.*) Y ta germana? Com las donas son porugas.

CAS. No, no. Ja pots parlar. Está ben adormida.

JOAN. Doncas, noy, 'l Batlle ja ho té tot disposat. Noy, quina ideal veurás, veurás. Cada vehí té un francés á casa seva, menys á cal senyor Rector que n' hi há quatre y sis á ca 'l Batlle. Tots els gabatxos s' han dormit com uns tronchs! Com que han vingut rendits! Doncas com en aquestos dñes acostumém á matá 'l porch, y el capitá dels francesos ha dit que volía menjar demá 'l matí per esmorsar un bon tall de llomillo, y que tots els seus soldats també 'n mengessin, vetaquí que 'l Batlle, are aviat, fará fer una crida manant que tots els vehins que tingan porch á casa seva, 'l matin desseguida.

CAS. Bé, y que?

JOAN. Encare no m' entens?

GAS. No, en bona fé, per matar el porch? Aixó ja ho fém cada any!

JOAN. No, tontol que 'l porch será 'l gabaigl! Y are? (*Vole t dir si t' há entés. En aquest moment Maria obra 'ls ulls y mira ab estranyesa encare ensonyada á Gasparó y Joanet. Els va escoltant ab gran interés y terror á mida que sent 'l que diuhen.*)

- CAS. (*Ab alegria salvatge.*) Oh! sí, are ho comprench tot! Cada vehí que tinga un francés á casa seva que 'l degollil
- JFAN. Just y caball
- CAS. Oh! Joanet, quina venjansal! Y ja ho sab tothom?
- JOAN. Sí, tot el poble está avisat! Y are no més s'espera la veu del Nunci per donar la senyal, y ja pots estar tranquil, el mateix senyor Rec-tor diu que 'l que 'n mata un ja 's guanya la gloria del cell (*Maria fá un gesto d' horror del qu' ells no se 'n adonan. La escena molt fosca. Les tenebres l' omplen per complert. El foch ja no té flama.*) Ab aixó Gasparó, cal que 't pre-paraís, que jo me 'n vaig á casa perque també 'n tinch un. Podém contar ab tu, eh?
- CAS. Aixó preguntas? Si ab un no 'n tindré proul Ah! miserable! La teva hora ha arribat! (*Amenassant ab el puny clós la porta esquerra.*)
- JOAN. Doncas, adeu y bona má, un cop y foral (*Anantsen y fent acció de clavar.*)
- CAS. (*Acompanyantlo fins á la porta del carrer.*) Adeu, Joanet! Bona sort! Sí algú demá pre-gunta pels gabatxos, respondrém que 'ls busquin sota terral
- JOAN. Aixó mateix! Adeu! (*Se 'n ván tots dos porta dreta. Se sent com Gasparó tanca la porta del carrer.*)

ESCENA XIII

MARIA fingint que dorm. MILIET dormint demunt l' escó.
GASPARO entra per la porta dreta, borratxo de goig.

- CAS. Oh, quina nit! Deu del cell! Tot jo tremolo. Venjansa tant complerta no la podia somiar! Vaig á ma cambra á buscar el ganivet per esmolarlol Vuy que tallil (*Se 'n vá porta esque-rra.*)

ESCENA XIV

MILIET dormint demunt l' escó. MARIA que ha seguit ab la vista á GASPARO, s' aixeca aterroritzada.

MAR. Oh! Quin horror, Reyna Santal Y ho farán tal com ho diuhen. Quin esglay, matarlo á casa! ell que sembla bó, y dorm tant refiat! Es veritat que son molt dolents, que van matar al pare, que han cremat Girona. Més també es cert que son homes com els altres! Germans devant de Deu! Oh, Verge Santal Feu que aixó no succeheixi, que no 'l matin! A n' ell, nol Salvéulo, mare! Salvéulo, Reyna del cell No vuy que mori. (*S' agenolla devant de la estampa que hi há en la paret, y prega fervorosamenti ab gran agiñació.*)

ESCENA XV

MILIET dormint demunt l' escó. MARIA, agenollada preguntant. Lo NUNCI se sent sa veu al carrer com fá la crida. Després l' OFICIAL.

NUNCI. (*Dintre, després d' una llarga trompetada.*) «En nom del senyor Rey, que Deu conservi molts anys, disposa 'l senyor Batlle d' aquest poble que cada vehí mati 'l porch que tinga á casa seva. Aixó fá saber lo Nunci en nom de'l Batlle.» (*Aquesta crida te de sentirse de molt aprop.*)

MAR. (*Ab terro.*) Oh; la crida! (*L' Oficial compareix, porta esquerra, s' detur mirantse fixament á Maria. Per la finestra 's veu que comensa á clarejar. Pausa. acaba sa oració y al senyarse veu al Oficial en la porta que se la mira.*) Ah; vos, senyor! (*S' aixeca y retrocedeix cap á la dreta. Ell avansa.*)

OFI. (*Ab dolçura.*) Pregas, María? Tu no dorms eixa nit?

MAR. No, perqué!

- OFL. Perqué? Acaba. (*Maria tremola.*) Estás molt groga! Tu tremolas! Es que tens por de mí.
- MAR. Oh! no senyor, no. És que m'hi despertat fá poch, y ab aquest fret...
- OFL. No, si no es ton cos que tremola, qu' es ta ànima! (*A Maria li cauhen les llàgrimes.*) Tu plores! Perqué plores? Vuy saberho! (*Imperiós acostantshi. Maria no diu res. Pausa.*)
- NUNCI. (*Dirire se sent alt:e cop la crida, pero mes lluny, precedida també de llarga trompetada.*) «En nom del senyor Rey, que Deu conservi molts anys. Disposa 'l senyor Batlle d' aquest poble, que cada vehí mati 'l porch que tinga á casa seva! Aixó ho fá saber el Nunci en nom del Batlle.» (*Silenci. Tots dos escoltan.*)
- OFL. Ja ho he sentit altre vegada! A hora tant avansada de la nit, una crida? Es estrany! Qu' es costum en aquest poble?
- MAR. No, no havia succehit may! (*De sopte s' acosta al Oficial y li diu suplicant.*) Fugíul estéu perdut! fugíul
- OFL. Qué? Com? Que dius?
- MAR. Que fugíul Si fugíul Salvéusel Encare hi sou á temps!
- OFL. Mes perquè? perquè? perquè haig de fugir? Par' al esplicat!
- MAR. Es que us volen matar á tots! Aquesta crida es la senyall!
- OFL. Qué dius? Oh! traició! Mon Deu! Es que aixó es veritat, ó es que encare som'as!
- MAR, No, mon germá y en Joanet, un vehí, d' aixó han parlat aquí mentres jo dormíal Jo al despertarme ho he sentit tot! Ho ha disposat el senyor Batlle! Vos matarán á tots! No 'n volen deixar rastre de vosaltres! Fugíul fugíul
- OFL. Oh! quina infamial (*Aclaparat per la nova 's mira fixament á Maria per veure si diu veritat, mes ta veu groga, ab els ulls molt oberts, aterrada.*) Y es cert! Ta cara de morta y tos ulls espantats ben clar m' ho diuhen (*Desesperat.*) Oh! mos companys! mos soldats! Tots assassinats!
- MAR. Calléul Per Deu, senyor! Calléul Que 'ns poden descobrir! Mon germá es á dalt!
- OFL. Oh, millor! que vinga aquí, que baixi, y veu-

- rém qui pot més!
- MAR. Oh, no, no; may! no, Reyna dels àngels! Fugíu! podéu fugir per la finestra, encare es fosch, mes dintre de poch apuntará ja 'l día, Cuytéu, no us detinguéu! Baixéu al hort, passéu pel mitj dels arbres y saltéu la paret, cap á la dreta, trobáréu un caminal pedregós, seguíulo, després un bosch de pins, caminéu sempre, y prompte seréu ben lluny del poblet Mes, depressa senyor, que el temps passal (*Resolta obra la finestra de bat á bat, senyalantli el camí. Les primeres resplandors de l' auba il·luminan debilment la escena.*)
- OFI. Oh, gracias! María! gracias! Com puch pagar-te favor tant gran!
- MAR. (*Retrocedint cap á la porta de la esquerra á poch á poch y mirantsel fixament.*) Com, senyor? Recordéuvos de la nit dels Reys, y quan pregueu en vostra patria, per eis pares que son morts, penséu en mí! (*Lánguidament.*) Adeu stau, senyor! (*María ja es en el dintell de la porta.*)
- OFI. Oh, atúrat! Ahont vas? No 't veuré més?
- MAR. Á dalt! A detenir á mon germá perquè no baixi!
- OFI. Adeu! María! Adeu per sempre!
- MAR. (*Se 'l mira fixament ab gran emoció.*) Adeu sisu, senyor! (*Se 'n vá per la porta de l' esquerra.*)

ESCENA ÚLTIMA

MILIET dormint en l' escó y l' OFICIAL. La finestra está oberta. La claror vá augmentant.

- OFI. Oh! quina infamia! Si jo pogués donar el crit d' alarma! Veyam! (*Vá á la porta del carrer. Se sent com forceja. Torna á la escena.*) Está tancada! Mes la finestra no! per ella sortiré, potser encare hi seré á temps! (*Se posa 'l morrió disposantse á marxar.*) Oh, donzella piadosa! Deu t' ho pagui! (*Vá cap á la fines-*

tra.) Deu ser ja molt tart! Ja apunta el díal
(*Repara en el Miliet adormit.*) Y l' infant com
ell dorm! pobret!

MIL. (*Somiant.*) Els Reys! els Reys!

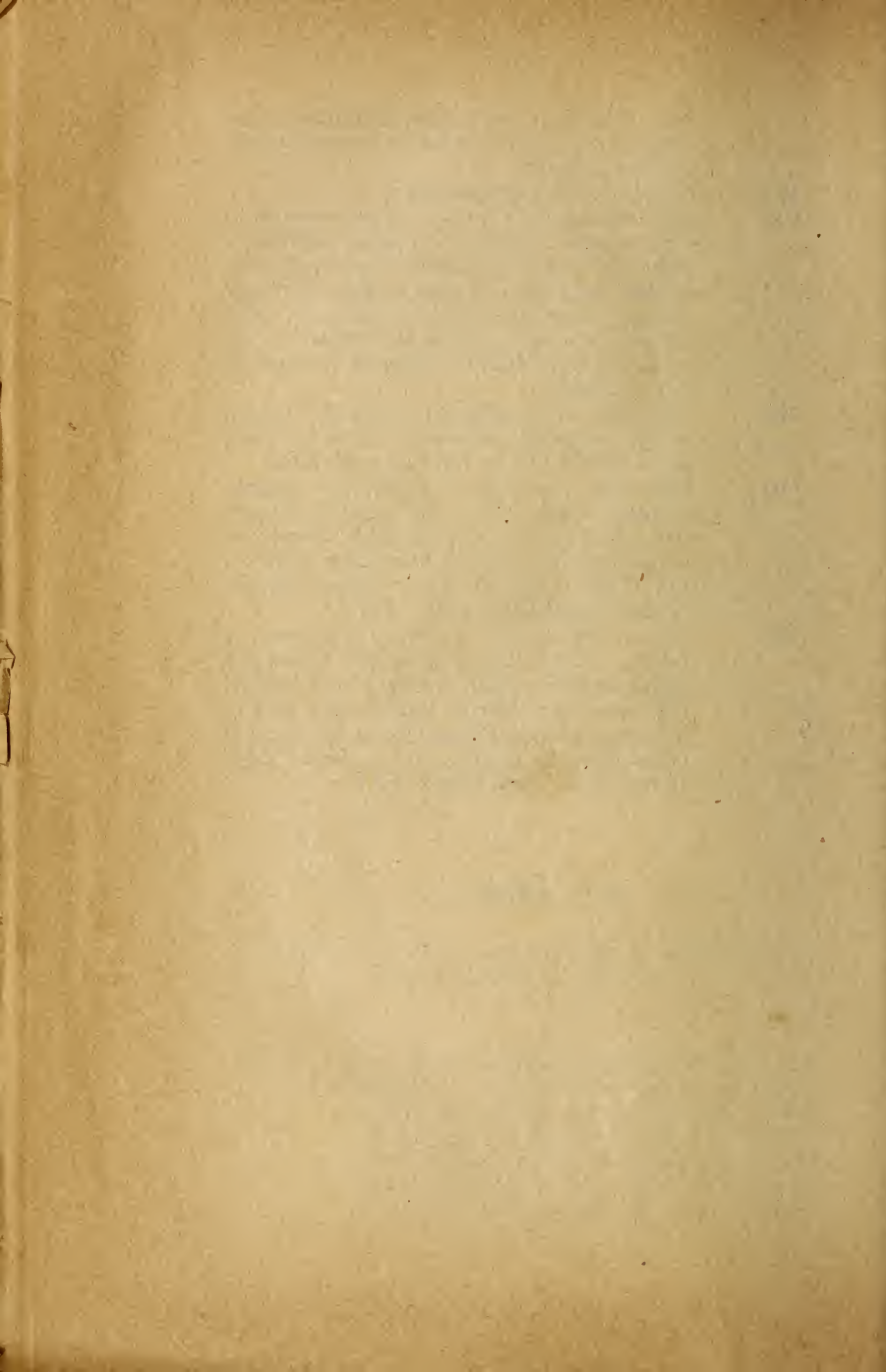
OFI. Oh! com somía! (*Un raig de sol entra per la
finestra donant de plé en l' Oficial, daurant els
galons de son pit, tot el daurat y platejat de son
brillant uniforme.*) Ja surt el soll! Adeu per
sempre doncella que m' has salvat la vidal
(*Mirant ab amor la porta de l' esquerra En
aquest moment Miliet se desperta, se frega els
ulls tot dihent:*)

MIL. Els Reys! (*Y s' adona tot seguit de l' Oficial,
à qui contempla embadalit. tot mitj rihent,
quasi estàtich.*) Es un rey! Qu' es hermós!

OFI. (*Se tomba y al veure á Miliet que se 'l mira
encantat, li diu:*) Oh! L' infant! S' ha desper-
tat! Adeu! (*Li fá un petó.*) Adeu! Sigas ben
bon minyó! Té! (*Se treu una bosseta verda y li
tira, el nen la pren al vol. L' Oficial salta per
la finestra y desapareix per l' hort.*)

MIL. Era un rey! Si que ho eral (*Fent sonar la
bossa.*) Oh, y la bossa qu' es ben plenal (*La
buyda y surten moltes monedes d' or,*) Manoy!
Qu' unsas! Avil! María! Veníu, veníu tots! Jo
he vist als Reys! Ell mateix m' ha donat la
bossa d' unsas! Cuyteu, jo he yist als Reys!
Jo he vist als Reys! (*Cau el teló.*)

PROU.

La Escena Catalana

Setmanari Catalá de Literatura

Dedicat á fomentar el Teatre de la terra

SURT ELS DISSAPTES.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ	Un trimestre	2 ptas.
	Un any.. . . .	7'50 »

OBRES PUBLICADES

<i>Lo Contramestre</i>	2' 00 Ptas.
<i>Las Eurás del Mas</i>	2' 00 »
<i>Las Foyas de la Roser</i>	2' 00 »
<i>Lo Ferrer de Tall</i>	2' 00 »
<i>Los Segadors</i>	2' 00 »
<i>Amor telefónich</i>	1' 00 »
<i>Les claus de Girona</i>	2' 00 »
<i>El Drach</i>	1' 00 »
<i>Lo Monjo negre</i>	2' 00 »
<i>¡Permetim!...</i>	1' 00 »
<i>Dillúns de sabater</i>	1' 00 »
<i>Sota Terra</i>	2' 00 »
<i>El casament per forsa</i>	1' 00 »
<i>La nit dels Reys</i>	1' 00 »

Redacció y Administració:

CARRER PETRITXOL, núm 2.—BARCELONA.

Imprempta de Salvador Bonavia.

